

JUDITH IKING EN LÉON HAVER

“VERANDERTRAJECTEN VRAGEN VAKMANSCHAP”

Judith Iking en Léon Haver zijn docent Veranderkunde aan de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) en ‘organisatiehofnar’ bij het Ontwikkelaarsgilde. “Van origine hoort een hofnar niet bij de hofhouding, maar mocht hij – juist vanuit die vrije positie – ‘liefdevol’ de confrontatie aangaan en proefballonnen van de koning doorprikken. Die scherpe rol past wel bij een beroepsveranderaar,” zegt Léon Haver die – samen met Judith Iking – aan de tekentafel stond van de gloednieuwe HAN-opleiding Veranderkunde voor manager en HR-professionals.

Tekst: Erik Klap • Foto: Ilone Hartsenfeld

De HAN University of Applied Sciences begint met de nieuwe post-hbo opleiding Veranderkunde. Waarom eigenlijk?

Léon Haver: “Veranderttrajecten vragen om vakmanschap. Om sturing te geven aan die verandering. Fantastische theoretische modellen kun je wel uit prachtige boeken halen, maar wat doe je er zelf aan als je morgen de praktijk instapt? Welke interventies kun je plegen? Hoe vertaal je zo’n cultuurverandering naar je eigen organisatie? Judith Iking, die bij Bedrijfskunde al acht jaar de module Veranderkunde doceert, en ik merkten dat er behoefte is aan meer verdieping. Organisaties zijn flink in beweging. Veranderingen en ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op en de complexiteit neemt alleen maar toe. Ook in de samenleving verandert veel en organisaties zoeken andere manieren om daar goed op in te spelen. Co-creatie, participatie en eigenaarschap creëren, dat is waar het nu veelal om draait. Een traditionele veranderaanpak voldoet vaak niet meer. Hoe dan wel? Daarom noemen we het ook Veranderkunde in plaats van Verandermanagement, want ‘management’ impliceert dat het helemaal maakbaar is. Het is een puzzel, waarbij wij kennis en inzichten verschaffen en jijzelf het belangrijkste instrument bent; jij bent die professionele veranderaar.”

Voor wie is die opleiding vooral bedoeld?

Judith Iking: “Voor leidinggevendenden, interne en externe managementadviseurs en projectleiders in de profit- en non-profitsector. We zien een trend binnen HR, waarin een verschuiving plaatsvindt: van puur personeelswerk naar organisatiestrategie en veranderadvies. Thema’s als zelfsturing en het ontwikkelen van teams speelt een steeds grotere rol in organisaties. Zowel leidinggevendenden als HR spelen daarbij een belangrijke rol. In de praktijk merken wij dat ze vaak nogal anders kijken naar dit soort vraagstukken. Doordat HR-professionals en leidinggevendenden in deze opleiding samen komen intstaat er meer begrip en een breder referentiekader.”

Hoe hebben jullie de opleiding inhoudelijk ingericht?

Judith: “We hebben een samenhangende opleiding ontwikkeld, bestaande uit vijf modules die verbonden zijn via drie componenten: vakkunde. Verbreding en verdieping van theoretische kennis. Vakmanschap. Toepassing van theorie en inzichten in de praktijk, inclusief veranderopdracht. En je professionele rol: reflecteren op houding, vaardigheden, gedrag en professionele ethiek. Oftewel: jij als veranderaar. In module 1 – *Het fundament leggen* – maak je kennis met jezelf, elkaar en de opleiding. Bij module 2 – *Diagnose stellen* – kijk je vanuit diverse perspectieven naar het verandertraject én naar de boven- en onderstroom van een team. In module 3 – *Veranderen als ambacht* – geef je vorm aan veranderprocessen door strategieën te combineren. Bij module 4 – *Veranderkracht in de praktijk* – draait het om handelen in de praktijk. En tot slot levert module 5 – *Oogsten* – op hoe jouw leerproces is

uitgepakt en welke uitkomsten de veranderopdracht brengt. Individueel doe je een ‘proeve van bekwaamheid’, waarbij de betekenis voor jouw rol en persoonlijke ontwikkeling in de toekomst centraal staat.”

Dan is er ook een optioneel plusprogramma: vier interactieve masterclasses, die aansluiten op de kernopleiding. Kun je daarvan een voorbeeld geven?

Leon: “Elke masterclass is de aftrap van een nieuwe module. In haar kijk op (cultuur)veranderingen legt Danielle Braun, corporate antropologe, bijvoorbeeld uit hoe trouwrituelen impact kunnen hebben op een fusietraject of samenwerkingsvraagstukken. Of hoe Afrikaanse leiderschapstijlen in tribes, tijdens kampvuurgesprekken, kunnen leiden tot een andere manier van besluitvorming. Deze masterclasses zijn overigens ook per keer ‘los’ van de opleiding, of als serie, te volgen.”

Veranderen leer je door te doen, te ervaren. Deze opleiding stoelt op het principe van ‘Action Learning,’ inclusief een veranderopdracht. Is dat individueel of in groepsverband?

Léon: “Dat kan allebei. Bij je eigen organisatie of bij de organisatie van een medestudent. Na een gastcollege over actie-onderzoek van Tonnie van der Zouwen, Lector Sustainable Working & Organising aan Avans hogeschool ga je zelf je aan de slag met een veranderopdracht die als rode draad door de opleiding loopt. Juist omdat wij ook elf als veranderaars in de praktijk werken brengen we veel praktijkervaring mee. We vinden theorieën heel boeiend, maar de kunst is om ze juist toe te passen in de praktijk. Dan heb je er pas écht iets aan.”

MET €850 NVP-KORTING NAAR OPLEIDING?

De negen maanden durende opleiding begint op vrijdagmiddag 11 oktober met een kennismaking tot zaterdagmiddag 13.30 uur. Daarnaast zijn er inzichtavonden – donderdag van 18.30 - 21.30 uur – en praktijkdagen op vrijdag, van 9.00 - 17.00 uur. NVP-leden kunnen met een flinke korting – liefst 850 euro! – op de opleiding (inclusief masterclasses) inschrijven: van € 9.350 nu voor € 8.500. Wel voor 26 september!

<https://tinyurl.com/veranderkunde-NVP>

WORKSHOP CADEAU

Léon: “Het bijwonen van een Masterclass, of de serie Masterclasses, wordt door managementteams en HR-professionals ook wel als inhoudelijk teamuitje beschouwd. Schrijf je met een team van minimaal vier Masterclasses of meer in, dan bieden we een mooie korting aan. Schrijf je je als team in voor de hele serie Masterclasses dan komen wij of een van onze collega’s naar jouw organisatie om met jullie rondom een van de thema’s naar keuze aan de slag te gaan. Kosteloos!” <http://bit.do/veranderkracht>